

To: [redacted] 5.1.2e [redacted]@odra.nl]
Cc: [redacted] 5.1.2e [redacted]@ gelderland.nl]
From: [redacted]
Sent: Thur 8/14/2025 11:40:50 AM
Subject: RE: Samenwerking op dossier HUM-klachten - [redacted] 5.1.2e
Received: Thur 8/14/2025 11:40:00 AM

Hoi [redacted] 5.1.2e

Vanuit de provincie hebben we aangegeven dat we hem hierin niet kunnen helpen, daarmee is voor ons nu ook de kous af. Onderstaand het bericht dat collega [redacted] 5.1.2e verstuurd heeft en waar ik achter sta.

Geachte [redacted] 5.1.2e

Hierbij reactie op uw mails van 15 april en 7 mei. In beide mails vraagt u om een inhoudelijke reactie op de vraag om erkenning en beleid op het gebied van laagfrequent-geluid en HUM-klachten. Om hierop antwoord te kunnen geven ben ik nagegaan op welke manier dit thema op dit moment aandacht krijgt. Binnen Gelderland krijgt het onderwerp aandacht bij omgevingsdiensten, sommige gemeenten en GGD-en. In IPO verband is dit vergelijkbaar: in de IPO werkgroep Gezonde Leefomgeving en IPO werkgroep Geluid worden de ontwikkelingen op het thema gevolgd.

Dat beeld wat hieruit naar voren komt is dat de problematiek van laagfrequent geluid en HUM-klachten, weliswaar ingrijpend kan zijn voor degenen die het treft, maar wel dat het in aantallen mensen die het treft beperkte van omvang is. Een tweede constatering is dat de kennis op dit gebied nog onvoldoende systematisch en onderbouwd is (RIVM noemt dat anekdotisch). Een derde punt is dat in de praktijk van het onderzoek veel van de meldingen van HUM-klachten niet leiden tot een eenduidig herleidbare bron. Voor omgevingsdiensten betekent het dat men onvoldoende aanknopingspunten heeft om dit als milieuvraagstuk adequaat aan te pakken. Zodoende komt de problematiek eerder als gezondheidsissue in beeld bij GGD's. Voor de provincie Gelderland betekent dit dat laagfrequent geluid e/o HUM-klachten geen (separaat) beleidsthema voor de provincie Gelderland is. Het is niet zo dat het thema geen aandacht krijgt: op grond van algemene milieuprincipes in het kader van ons beleidsprogramma Gezonde en Veilige Leefomgeving is er een werkgroep Laagfrequent Geluid, waar kennis en ervaring wordt gedeeld, ook met betrekking tot HUM-klachten. Ook vanuit het thema energietransitie volgen wij de ontwikkelingen op dit thema, dat vanwege een mogelijke relatie tussen windenergie en laag-frequent geluid.

Kortom de provincie heeft geen beleidsdoelstellingen voor laagfrequent geluid e/o HUM-klachten maar volgt de ontwikkelingen, waarbij het voortouw ligt bij kennisinstellingen als RIVM en GGD's.

Groet [redacted] 5.1.2e

Van [redacted] 5.1.2e

Verzonden: woensdag 13 augustus 2025 13:05

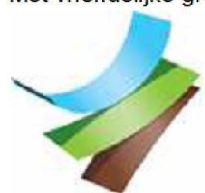
Aan [redacted] 5.1.2e

CC: [redacted]
Onderwerp: Re: Samenwerking op dossier HUM-klachten - [redacted] 5.1.2e

Geachte beiden,

Zouden jullie mij een update kunnen geven over onderstaande? Ik zou graag in gesprek gaan om [redacted] 5.1.2e van een passend antwoord te voorzien.

Met vriendelijke groet,

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Eusebiusbuitensingel 75
Postbus 3066
6828 HZ Arnhem

[redacted] 5.1.2e

Adviseur Kwaliteit, Processen & Organisatie
privacy officer & klachtencoördinator

Aanwezig: ma t/m do

telefoon

[redacted] 5.1.2e

e-mail

[redacted] 5.1.2e @odra.nl

internet

www.odregioarnhem.nl

Van: [redacted] 5.1.2e [redacted]@ gelderland.nl>

Verzonden: maandag 16 juni 2025 16:34

Aan: [redacted] 5.1.2e [redacted]@odra.nl>

CC: [redacted] 5.1.2e [redacted]@ gelderland.nl>

Onderwerp: RE: Samenwerking op dossier HUM-klachten - [redacted] 5.1.2e

Hoi [redacted] 5.1.2e

Dank voor je bericht, dit is precies de intentie waarmee ik mijn mail aan jullie, GGD en RIVM (samen met onze voor nu even 'de 4') heb verstuurd. Een voor de hand liggende vraag is natuurlijk wat we praktisch kunnen doen naast elkaar goed op de hoogte houden; WOO-verzoeken kunnen we niet direct voorkomen en of een gesprek iets oplevert vraag ik me af. Daar moeten we het over hebben, maar wat mij betreft wel aan de hand van een heldere agenda die we vooraf gezamenlijk opstellen. Punten zijn mogelijk een korte analyse van de beweegredenen van [redacted] 5.1.2e wat wil hij exact bereiken, waar botst dat met de opvattingen van de 4), hoe staan de 4 hier tegenover, wat kunnen we doen om verdere overdadige correspondentie, ruis en WOO-verzoeken te voorkomen?

Ik wil hierin vanaf midden volgende week graag met je optrekken. Mogelijk is een samenvatting van onze mails een goed vertrekpunt voor een Teams-verleg met bv [redacted] 5.1.2e

Groet, [redacted] 5.1.2e

Van: [redacted] 5.1.2e [redacted]@odra.nl>

Verzonden: donderdag 12 juni 2025 17:22

Aan: [redacted] 5.1.2e [redacted]@ gelderland.nl>

CC: [redacted] 5.1.2e [redacted]@ gelderland.nl>

Onderwerp: Re: Samenwerking op dossier HUM-klachten - [redacted] 5.1.2e

U ontvangt niet vaak e-mail van [redacted] 5.1.2e [redacted]@odra.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Beste [redacted] 5.1.2e

Bedankt voor je reactie.

[redacted] 5.1.2e blijft corresponderen en woo-verzoeken indienen. Om tot een passend sluitstuk te komen zou ik graag eenmalig om tafel om dit gezamenlijk op te pakken. Andere organisaties lopen tegen dezelfde mate van correspondentie aan. [redacted] 5.1.2e is zeer volhardend en mijn reactie daarop is dat we het eenmalig heel kundig aanpakken en daarna kunnen laten rusten óf een vervolgactie uit kunnen zetten bij de desbetreffende dienst. Het zou ontzettend helpend zijn als er mensen vanuit de provincie aan kunnen sluiten.

Alvast hartelijk dank!

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [redacted] 5.1.2e [redacted]@ gelderland.nl>

Verzonden: Thursday, June 12, 2025 11:45:03 AM

Aan: [redacted] 5.1.2e [redacted]@odra.nl>

CC: [redacted] 5.1.2e [redacted]@ gelderland.nl>

Onderwerp: RE: Samenwerking op dossier HUM-klachten - [redacted] 5.1.2e

Hoi [redacted] 5.1.2e

Ik heb je mail even voorgelegd aan teammanager [redacted] 5.1.2e van Gezonde leefomgeving, die ook contact heeft met [redacted] 5.1.2e heeft mede namens mij onderstaande mail verstuurd aan [redacted] 5.1.2e waarna wij een WOO-verzoek van hem ontvingen die ingaat op onze correspondentie over deze zaak met o.a. de ODRA.

Ik laat je weten hoe [redacted] 5.1.2e hierin staat en of we hier nu opvolging aan willen geven.

Geachte [redacted] 5.1.2e

Hierbij reactie op uw mails van 15 april en 7 mei. In beide mails vraagt u om een inhoudelijke reactie op de vraag om erkenning en beleid op het gebied van laagfrequent-geluid en HUM-klachten. Om hierop antwoord te kunnen geven ben ik nagegaan op welke manier dit thema op dit moment aandacht krijgt. Binnen Gelderland krijgt het onderwerp aandacht bij omgevingsdiensten, sommige gemeenten en GGD-en. In IPO verband is dit vergelijkbaar: in de IPO werkgroep Gezonde Leefomgeving en IPO werkgroep Geluid worden de ontwikkelingen op het thema gevolgd.

Dat beeld wat hieruit naar voren komt is dat de problematiek van laagfrequent geluid en HUM-klachten, weliswaar ingrijpend kan zijn voor degenen die het treft, maar wel dat het in aantallen mensen die het treft beperkt van omvang is. Een tweede constatering is dat de kennis op dit gebied nog onvoldoende systematisch en onderbouwd is (RIVM noemt dat anekdotisch). Een derde punt is dat in de praktijk van het onderzoek veel van de meldingen van HUM-klachten niet leiden tot een eenduidig herleidbare bron. Voor

44510257|diensten betekent het dat men onvoldoende aanknopingspunten heeft om dit als milieuvraagst0001

adequaat aan te pakken. Zodoende komt de problematiek eerder als gezondheidsissue in beeld bij GGD's. Voor de provincie Gelderland betekent dit dat laagfrequent geluid e/o HUM-klachten geen (separaat) beleidsthema voor de provincie Gelderland is. Het is niet zo dat het thema geen aandacht krijgt: op grond van algemene milieuprincipes in het kader van ons beleidsprogramma Gezonde en Veilige Leefomgeving is er een werkgroep Laagfrequent Geluid, waar kennis en ervaring wordt gedeeld, ook met betrekking tot HUM-klachten. Ook vanuit het thema energietransitie volgen wij de ontwikkelingen op dit thema, dat vanwege een mogelijke relatie tussen windenergie en laag-frequent geluid.

Kortom de provincie heeft geen beleidsdoelstellingen voor laagfrequent geluid e/o HUM-klachten maar volgt de ontwikkelingen, waarbij het voortouw ligt bij kennisinstellingen als RIVM en GGD's.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Projectmanager | Energietransitie | Windenergie | [LinkedIn](#)

5.1.2e [@ gelderland.nl](#) | [www.gelderland.nl](#)

> maandag | dinsdag | woensdag | donderdag | vrijdag (thuis)

Van: 5.1.2e [@odra.nl](#)>

Verzonden: donderdag 12 juni 2025 11:23

Aan: 5.1.2e [@ gelderland.nl](#)>

Onderwerp: Samenwerking op dossier HUM-klachten - 5.1.2e

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2e [@odra.nl](#). [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Beste 5.1.2e

Via via is jouw verzoek tot samenwerking op dit dossier bij mij terecht gekomen. Ik ga, heel, graag in op jouw verzoek. Het is van belang om deze signalen serieus te nemen én om tot een gezamenlijk passend sluitstuk te komen wat mij betreft. Mijn voorstel zou zijn om een fysieke vergadering te plannen voor een dagdeel om:

1. de tijdlijn(en) naast elkaar te leggen, zowel op inhoud HUM-klachten als op klachten/correspondentie 5.1.2e
2. Voor zover mogelijk: vakinhoudelijk beoordelen (graag nodig ik dan ook inhoudelijk experts uit);
3. Gezamenlijk actieplan en/of reactie uitzetten.

Uiteraard zijn jullie van harte welkom bij ODRA waarbij wij een lunch zullen verzorgen. Graag nodig ik de diverse (vakinhoudelijke) partners uit, heb jij hier contactgegevens van? Ik hoor het graag of jij je kan vinden in mijn voorstel of een beter voorstel hebt. Bij voorbaat dank!

Met vriendelijke groet,

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Eusebiusbuitensingel 75

Postbus 3066

6828 HZ Arnhem

5.1.2e

Adviseur Kwaliteit, Processen & Organisatie

privacy officer & klachtencoördinator

Aanwezig: ma t/m do

telefoon

5.1.2e

e-mail

5.1.2e [@odra.nl](#)

internet

[www.odregioarnhem.nl](#)